KARİKATÜR

ATEŞ SAÇAĞI SARDIKTAN SONRA:
Doktor Göbbels — Nafile, artık saklamıya imkân yok!..

— Ahmet, Saadete nail olamadığından bahsed yor..
— Elbette olamaz, çok uçarı bir kadındır!.

ANKARA MEKTUBU

BABANA SELÂM SÖYLE:

İktisat âlimi değilim, bunun için pek nazariyelerini bilmem ama, zaman değiştikçe her şeylerin fiyatları ve paraların da alım kabiliyetleri değiştiğini görüyor ve tecrübe ediyoruz.

Eskiden büyük annemin sandık sepetindeki çıkmaları karıştırırken bazı ufak ve ince paralar görürdüm de kendisine sorardım. Bunların para olduğunu ve on tanesinin bir metelik ettiğini öğrenince bende hâsıl olan hayretleri hâlâ unutamam.

O zamanlar bir paranın bile bir iştira kıymeti varmış. Sonraları bizim nesil elbet hatırlar ki, bir metelik bir kıymet idi. Meselâ, mektep bakkalına ikindi kahvaltılarında meteliği atıp da:

— Beş beş..

Dedik mi, hemen bir okkalık ekmeğin sekizde biri arasına sıkışmış ince bir kaşar dilimini elimizde bulur ve onu iştah ile mideye göçürürdük. Bu beş beş, beş paralık ekmek, ve beş paralık da peynir demekti. Hey gidi günler hey..

Geçen büyük harp meteliği kuruşa ve kuruşu da çeyreğe terfi ett.. Yani ufak tefek alış verişler için, meselâ biraz ekmek ve biraz da peynir için beşerden on kuruş tediye etmek zarureti hâsıl oldu. Bu harbe gelince, iş yine değişti.

Geçenlerde bir galoş lâstik alayım dedim, çiftine on iki lira istediler. Çocukluğumuzda bunların hem de iyisi on iki kuruşa idi. Aradaki nisbet müthiştir.

Bunda kabahat yalnız zamanındır. Şimdiye kadar verdiğim misaller de bunu gösterir.

MEBUSLUK ÜMİDİ SALGINDA:
Doktor — Ne...? Çarpıntılar hâlâ devam mı ediyor? Reçeteye lüzum yok, listeyi okusun, büznillâh dört sene bir şeyciği kalmaz!..

Maahaza Allah her şeye bir çare, bir teselli veriyor. Bugünkü bu pahalılığa karşı halk, yani biz pekâlâ korunabiliyoruz. Meselâ, lüzumsuz eşya almıyor, davetler ziyafetler vermiyoruz. Ele fileyi alıp eve boş dönüyor ve eskilerin dediği gibi zenbil talimi yapıyoruz. Hattâ dükkân camekânlarına bakıp sanki yedim diyerek gözümüzle vitrinleri kemiriyoruz ve hırsımızı böyle tatmin ediyoruz.

Misafir kabul etmemiye gelince evel Allah ustası olduk. Hani Kayserilinin hikâyesi malûm. Adamcağız pencere önünde oturup akşam üstü bir nefes alırken bakmış karşıdan tozu dumana katan bir atlı geliyor. Atlı yaklaşmış, yaklaşmış, bir de ne görsün, civar köylerden bir arkadaşının çocuğu. Elbet kendisine gece yatısına geliyor. Şimdi yemek falan uzun iş. Çocuk daha attan inmeden pencereden seslenmiş ve şöyle konuşmuş:

— Vay Ahmet, oğlum sen misin?

— Benim amca, size misafir geliyorum.

— Aman evlât, at sana, sen de ata pek yakışmışsın. Çevir başını, dah de de biraz göreyim.

Oğlan atı yine yola doğru kamçılamış, niyeti şöyle bir kolaçan edip dönmek. Fakat ev sahibi buna meydan vermemek için onu şu şekilde uğurlamış:

— Yavrum yaradana şükür, koştur, koştur. Hah şöyle, âferin. Hadi çocuğum babana selâm söyle.

Hepimiz şimdi öyle açıkgöz olduk ki, akşam üstü gelen misafirleri binbir kurnazlıkla geri çeviriyoruz:

— Dah de bakayım, hadi babana selâm söyle!

★

BÖYLE OLUR:

Bu sene İstanbulda hiç kar yok, şimdi Ankarada ise diz boyu. Bunu konuşuyorduk. Lâf olsun diye Fazıl Ahmede sorduk:

— Ne dersin bu işe üstat.

Cevap verdi:

— Allah taksimi derim.

★

HER ŞEY SIRASİLE:

Nüzhet Babaya sordular:

— Acaba memurlara neden evvelâ kumaş, sonra zeytinyağı veriliyor?

Baba bir düşündü ve dedi ki:

— Öyle mi, evvelâ kumaşı mı veriyorlar? Vallâhi devlet baba iyi düşünür. Canım evvelâ zeytinyağını verseler vücudu-

(Devamı 9 ncu sayfada)

No. 374 CİLT: 15 SENE: 8 FİYATI 10 KURUŞTUR 25 ŞUBAT 1943

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400, üç aylığı 200 kuruştur.

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ
İDAREHANE: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telgraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul: 103

YENİ AŞKALE LİSTESİ ÇIKTI:
— Neden bayılmış?..
— Listede varmış da ondan!..

YENİ MEBUS LİSTESİ ÇIKTI:
— Neden bayılmış?..
— Listede yokmuş da ondan!..

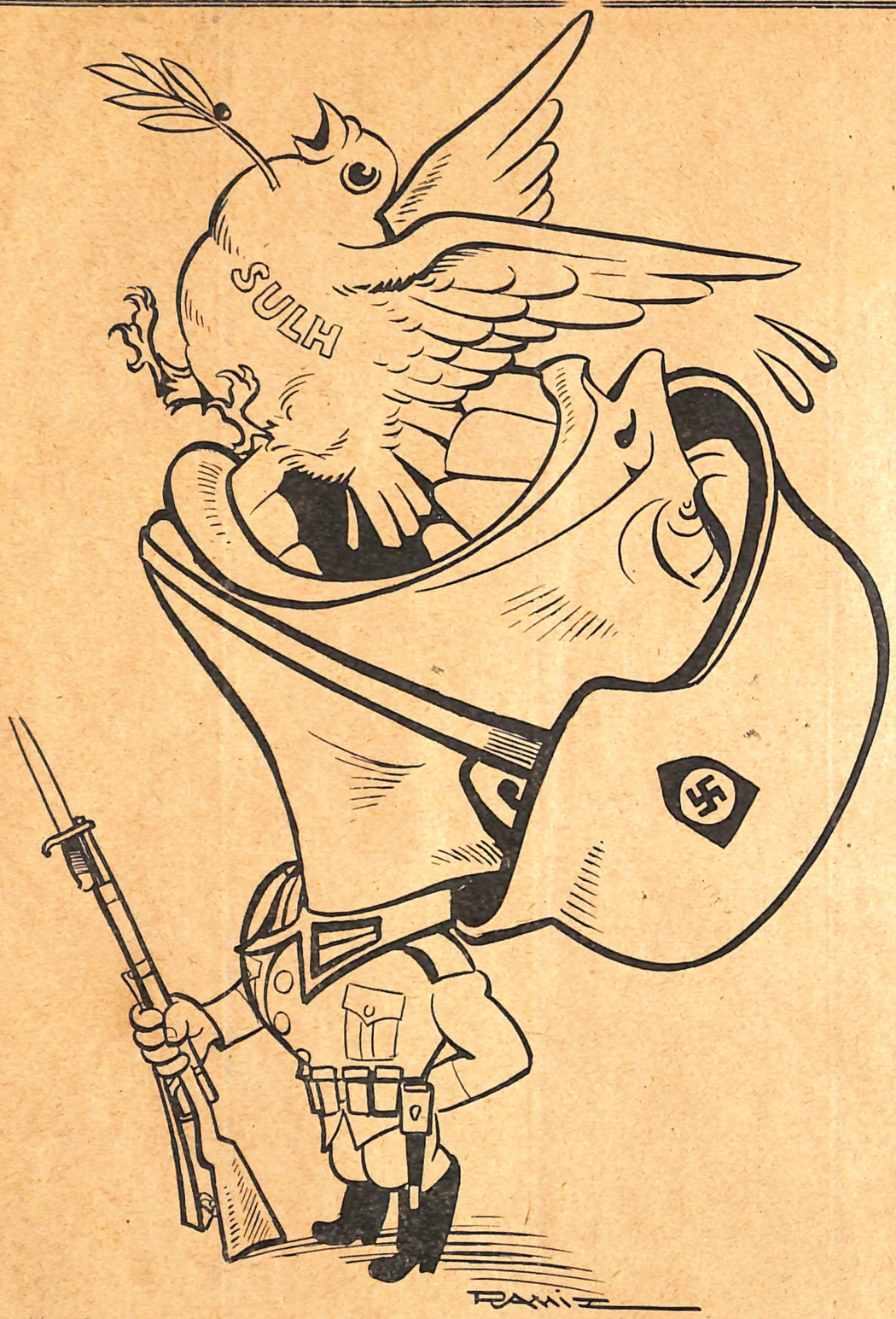

Alman — Benim için (sulhu sevmez!) diyorlar. Ağzımla kuş tutsam, yine kimseye yaranamıyorum!..

Gandinin Orucu

SANIRIM Kİ, dünyada fakirden bol bir şey yoktur. Hele geçenlerde İngiltereyi ziyaret eden bizim gazeteciler heyetine şatosunda çay ziyafeti veren meşhur bir İngiliz lordunun davetlilere kendi eliyle ikişer kesme şeker dağıttığını ve bunu arttırabilmek için kendisinin birkaç gündenberi çay içmediğini söylediğini gazetelerde okuyunca buna imanım büsbütün arttı. Maamafih buna pek okadar da şaşmamak lâzımdır. Boş denizlere dökülen mayinlerin, şehirler üzerine yağdırılan tonlarla bombanın her gün harcanan bunca uçak, tank, gemi, gülle, kurşun vesairenin nekadar şeker, yağ, et, ekmek vesaire karşılığı olduğunu düşünürsek zenğin lordun bu iki şekeri ikram edebilmesine de şükretmek lâzım gelir.

Evet, hele bu senelerde dünyada fakirden bol bir şeye tesadüf etmek mümkün değildir. Sıçan etinin yenmesi caiz olacağına dair kitaplar neşreden Fransızları, haftada bir taneden ibaret elma istihkakını yemek için şapkasını ütületerek, kunduralarını boyatarak lokantaya gittiğini işittiğimiz Almanları, meyvayı büyük ressamların natürmort tablolarında seyretmek için müzelere devam eden İtalyanları, radyoda Amerikadan gelecek buğday havadislerini dinliyerek kemerlerile karınlarını sıkan Norveç, Yunanistan vesaire gibi memleketler ahalisini göz önüne getirirsek dünyanın hiç bir zaman bukadar fakir olmadığını teslim ederiz. Ancak nedense fakir denince akla her şeyden evvel Hint fakirleri geliyor. Nasıl ki, oruç bahsinde de bütün dünya üç yıldanberi oruç tuttuğu ve yine en aşağı üç yıldan daha evvel iftar edeceğe benzemediği halde yalnız meşhur Hint lideri Gandinin orucundan bahsediliyor.

* * *

Doğrusu aranırsa ben bu oruca şimdiye kadar fazla kulak asmamış ve ikide birde ajans ve radyonun en heyecanlı muharebe havadisleri arasında Gandinin yine oruca başladığını haber vermelerini daima hayretle karşılamıştım. Entari yasağı olmıyan Hindisanda Gandinin entari ile dolaşması nasıl yalnız kendini alâkadar eden bir şeyse, oruç tutması da yine kendinden başka kimsenin karışmaması lâzım gelen bir zevk işidir. Fakat iki gün evvel gazetelerde Gandinin bu orucu yüzünden Hint kabinesinden üç kişinin istifa ettiğini okuyunca anladım ki, bu iş benim anladığım gibi değildir. Demek ki, bizim eski oruç da yeni muharebenin her gün bir tanesinin adını işittiğimiz yeni silâhlarından biri imiş. Fakat herhalde şimdilik tek mütahassıs Gandidir. Çünkü öyle olmasaydı bugün birbirile kanlı bir savaş halinde olan başka liderlerin de ayni tehdide baş vurduklarını, meselâ düşmanlarından birinin Çörçile: «hâlâ teslim olmuyorsun öyle mi? O halde ben yarından itibaren oruca başlıyorum. Başına geleceği düşün» dediğini öteden beriden haber alırdık. Halbuki onlar şimdilik orucu yalnız kendi memleketleri halkına tavsiye ile iktifa ediyorlar.

Tanıdıklarımdan bir eski softa oruç sözünü işitince meraka düşmüş. Bana geldi:

— Allah kabul etsin. Ben bu yaşıma kadar üç aylar orucu da dahil olduğu halde hiç bir Ramazanda bir tek gün oruç yediğimi bilmem dedi. Böyle olduğu halde bana kimse «Molla halin nedir» demedi. Halbuki Hintli oruca başlayınca dünya biribirine girdi. Yani bunun mânası nedir?

— Vallâhi ben de pek bilmem ama, «ya İngilizler çıksın, ya ben oruç tutar ölürüm. Vebali onların boynuna» demek istiyor galiba.

— Oruçtan adam ölür mü? Gündüz bir parça sıkıntı çeker ama, akşam iftar sofrasına oturdu mu..

— Bu, senin bildiğin gibi değil. Bunun ne sahuru var, ne iftarı.

— Vay vay vay.. Demek hiç bir şey yemiyor.

— Sade su içiyormuş, bir de meyva suyu..

Hoca gülmiye başladı:

— Meşhur sözdür. İki su bir ekmek yerini tutar. Hele meyva suyu et ve tereyağı yerini..

— Bana kalırsa da öyle hocam.

— Peki, demek İngilizler başka şey vermiyorlar.

— Vermiyorlar olur mu? Sarayda oturuyor; sofrasında kuş sütünden başka eksiği yok. Kendisi yemiyor.

Hoca şaşırdı:

— Bu adamın bir tuhaf olduğunu zaten Medine fukarasına benziyen kılığından anladım. Böyle olduğu halde ahalinin İngilizlere ne demiye hakkı olur? Peki, bu adamın istediği ne?

— Siz çıkıncıya kadar orucu bozmam diyormuş galiba..

— Onlar ne diyorlar?

— Biz çıkarsak Japonlar girer, diyorlar.

— O buna ne cevap veriyor?

— Bir oruç daha tutar, onları da memleketten dehlerim, diyor.

— İngilizler bu sefer ne cevap veriyorlar?

— Onlar sen istemesen de tuttururlar, diyorlar.

— Amma acayip adammış. Hint ahalisi ne diyor?

— Hint ahalisi ne diyecek... Reislerinden memnun. Ölür de başka bir reis gelir diye korkuyorlar.

— Ne olur başka reis gelirse?

— Mihver reislerine benzer bir reis gelir de: «vaktile orucu reisiniz tutardı, şimdi artık orucu tutmak yediden yetmişe kadar size düşüyor» derse ne yaparlar?

KARİKATÜR

Biletçi — Haberiniz yok mu bayım? Tramvaya dört kuruş daha bindi...
Yolcu — E, desene, biraz daha sıkışacağız!..

Çamdeviren

Hayran olurum, hayran olamam..

Bazı, yerlerde gezen kudrete hayran olurum,
Bazı, göklerde uçan şöhrete hayran olamam!
Bir bahar akşamı şirin bir elâ gözlü ile
Bir çam altında geçen sohbete hayran olurum,
Sonra bir kış günü gitsem bile çay davetine
Taş bebeklerle geçen ülfete hayran olamam!
Bebek - İstinye yolundan geçerim haftada bir,
O yolun verdiği şiriyete hayran olurum,
Üç buçuk metre tutan bir yolu üç beş senede
Derleyip toplamayan himmete hayran olamam!
Kara kış günleri binlerce fakirin aşını
Düşünen faydalı cemiyete hayran olurum,
Kubbe şeklinde beyanatını dört ay uzatıp
Bize bir habbe veren şirkete hayran olamam!
Okuyup vecd ile, takdir ile yazdıklarını
Ya Fuzuliye veya Fikrete hayran olurum,
Çelebi Hâleti etsem de gönülden takdir
Yeni şair diyerek Hâlete hayran olamam!
Ben ki, üstünde alın terleri pırlanta gibi
Parlayıp şu'le veren kıymete hayran olurum,
Sevki talihle fakat, Çamdeviren, âlemde
Sıfr iken vahit olan servete hayran olamam!

ÇAMDEVİREN

AKIL HOCASI

Salihlide S. G.

«Gözüm yabancı kadınlarda kalıyor. Sevgilim haber alırsa o da yabancı erkeklere bakar mı?»

CEVAP:

Sevgilinizin gözleri şaşı ise sizden başkasını göremez, fakat şehlâ ise korkulur!

★

İzmitte M. K.

«Kırk beş gün evvel, sevişiğim bir kızla, evlendim. Halbuki komşumuz ellilik bir dul kadın beni seviyormuş, oldukça da zengin... Herhalde beni alacaksın diye her gün yoluma çıkıyor. Ne yapayım?»

CEVAP:

Kadından kurtulmak istiyorsanız bir miktar avans isteyiniz, bir daha size görünmez... Yok, kendisile evlenmek niyetinde iseniz, karınızdan ayrılmak için mahkemeye müracaat ediniz!

★

Geredede H. Ç.

«Ben on dokuz yaşında bir gencim. Hayatta her şeyde muvaffak olmak istiyorum. Acaba nasıl hareket edeyim?»

CEVAP:

Her şeyde muvaffak olmak istiyorsanız asla hareket etmeolamazsınız. Bir şeyde muvafolamazsınız. Bir şeyda muvaffak olmak istiyorsanız hemen harekete geçiniz. Fakat ilk önce hangi şeye kabiliyetiniz olduğunu gözden geçirmek şartile.

★

Bursada K. N.

«Böyük bir rumansi olmak arzusunda bolunuyorum. Fevkâlade istidatım var. İstidatımı ilerletmeye hanki eserleri okuyayım!..?»

CEVAP:

İlk önce imlâ lûgatını.. İkinci mektubunuzu gördükten sonra başka eserler tavsiye ederiz.

★

CAĞALOĞLUNDA K. B.

«Ben tabiata âşık yaratılmış bir adamım. Hangi bir kadınla tanışsam, takdim ettiğim arkadaşlar elimden alıyorlar. Benim bu kara talihim ne olacak?»

CEVAP:

Birincisini kaçırdıktan sonra ikincisinde, ikincisi de gidince üçüncüsünde gözünüzü dört açıp sevdiklerinizi başkalarına tanıtmakta kıskanç olmanız icap etmez miydi? Ya tabiatınızı değiştiriniz, yahut sevgilinizi kendinizden daha nasipsiz arkadaşlarınızla tanıştırınız!

★

Yahşihanda bir okuyucu:

«Gönderdiğim gazete parçasındaki ifadeye ne buyuruluyor?»

CEVAP:

Muharririn yazmasına mani olamıyacağımız için, çaresiz size bir tavsiyede bulunacağız: Okumayınız!

★

Ankarada B. E.

«Sizin gibi Akılhocasına daima ihtiyacımız var. Aramız çok uzak. Yakın olmak için çare nedir?»

CEVAP:

Müracaatlar çoğaldı, bekleyiniz, yakında şubeler açacağız! **Akılhocası**

— İstanbul valisi Lûtfi Kırdarın mebusluğuna ne dersin?
— Okadar merdiven yaptı ki, yükselmek hakkıdır!..

İŞİN KOLAYI

İki salâhiyetsiz diplomat konuşuyordu:

— Yazın Almanlar ilerliyor, kışın Ruslar... Bu meseleyi insanî bir surette halletmek için aklıma bir çare geliyor!

— Nedir o çare?

— Her iki taraf, yazlık, kışlık hudutlarını önceden tayin etseler de bu işi kan dökmeden yapsalar!

BU HARPTE DEVLETLERİN ROLLERİ: 8 TÜRKİYE

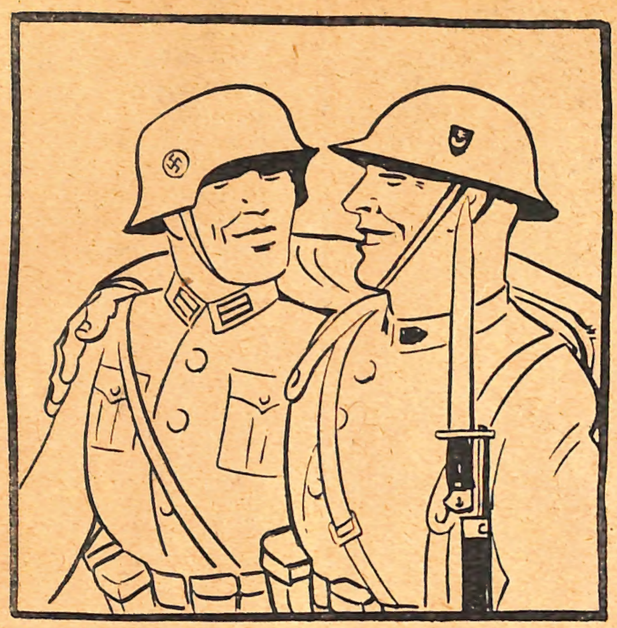

Almanyanın: Arkadaşı!

Amerikanın: Sevgilisi!

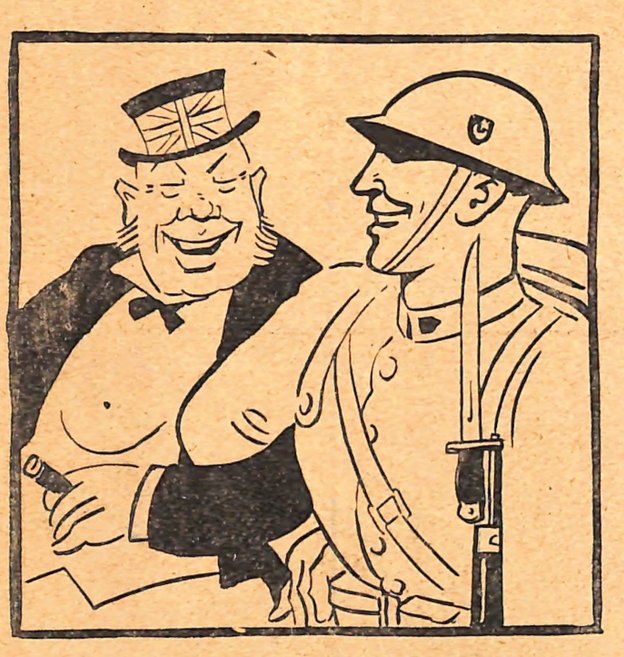

İngilterenin: Müttefiki!

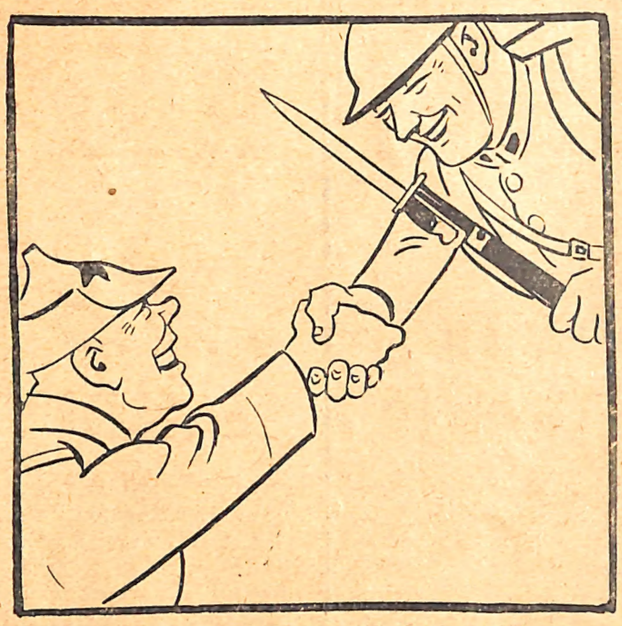

Rusyanın: Komşusu!

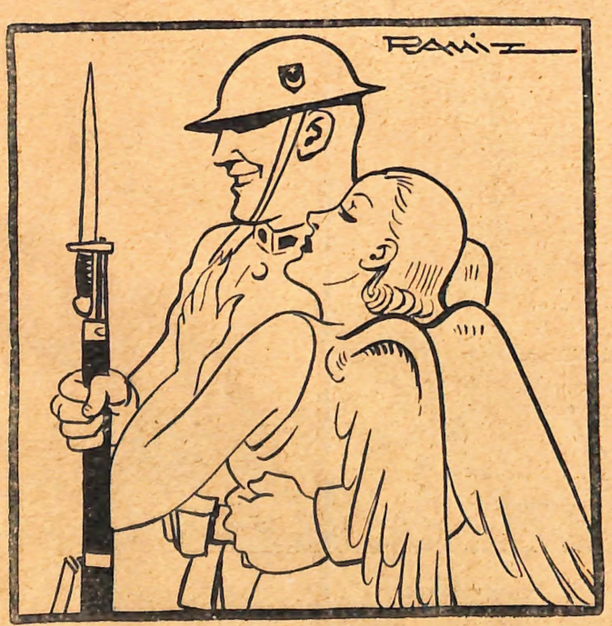

Sulhun: Hâmisi!

Dünyanın: Dostu!

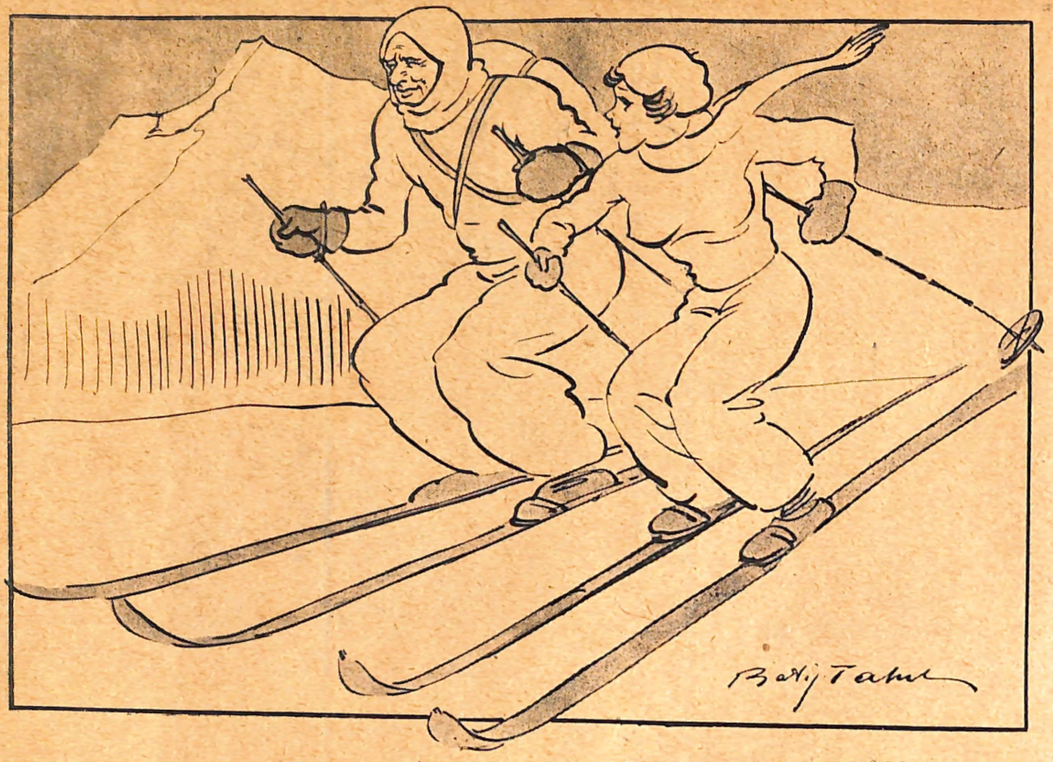

— Kızım, biraz yavaş, yetişemiyorum..
— Halbuki, insan hali bu, yanlış bir adım atar, düşersin diye yalnız sokağa bile bırakmazdım!..

FARKINA VARDI

ESKİ bir Fransız gazetesi kolleksiyonu elime geçti. Sayfalarını karıştırırken Roşfor'un bir fıkrasını gördüm. Bilmem hangi rakibine hücum eden ateşli muharrir yazısında şöyle bir cümle kullanıyor: «Bu adam o kadar zavallıdır ki, nihayet başındaki zat bile bunun farkına vardı!»

Bu: «farkına vardı!» ibaresi üstünde durakladım. Demek bir şeyin farkına varmak, sanıldığı kadar kolay bir marifet değilmiş! Düşündüm, taşındım, muharrire hak verdim. Doktor, hastalığın ne olduğunu fark ederse, hastasını tedavi edecek ilâcı bulur. Hastalığın farkına varmadan reçetesini yazarsa talihsiz hasta derdine yansın, dursun! Hakikaten, muharririn dediği gibi, meselenin esası, bir kere aksayan noktanın farkına varılmaktadır. Asıl marifet budur. Bu kolay görünen ciheti güçlükle hallettikten sonra güç sanılan tarafı kolaylıkla başarmak kabildir.

Aşağıda sıraladığım maddeler, farkına varılan bazı aksaklıkları gösteriyor. Bunların içinde tamir edilenler olduğu gibi, tamir edilecekler de var. Tamirine yanaşılmıyanlar için bir sene mühlet veriyoruz. Bunların hangisi olduğunu gelecek sene - Allah ömür verirse! - yine bu sütunlarda zikreder geçeriz.

1 — Cihan harbinden tam dört sene evvel başladığı halde cihan harbinden tam dört sene sonra hâlâ inşaatı bitmiyen topu topu beş kilometrelik Bebek - İstinye yolunun herkese ıztırap veren perişan hali, nihayet, belediyenin de gözüne çarptı.

2 — Kupon mukabilinde yapılan gûya ucuz satışların aile bütçelerinde açtığı büyük rahneler, en sonra, aile reislerinin de gözlerini dört açtı.

3 — Her sene feci surette tekerrür eden deniz kazalarının ehemmiyeti, son günlerde, alâkadar makamların da dikkatini celbeder gibi oldu.

4 — Yaz günleri sayfiye ve plâj, kış günleri odun ve kömür meselelerile meşgul olmaktan bir netice elde edilemediği cihetle yazı kıştan, kışı yazdan düşünmek icap edeceğinin farkına varanlar bulundu.

5 — Evlenmek çağında bulunanlar, bu zamanda, eli, ayağı düzgün, aklı başında bir eşten ziyade ayağında iskarpini, sırtında paltosu hazır bulunan bir eşin daha matlûba muvafık olduğunu anladılar.

6 — Yeni şiir diye ortaya attıkları kelime konfetlerinin bir saatlik ömrü olduğunu yeni şairler de fark etti.

7 — Sinema işletenlerin yüz bin liradan beş yüz bin liraya kadar varlık vergilerini, elleri titremeden verdiklerini gören sinema müşterileri, bir sene evvelki filimleri bir sene sonra nekadar ucuza seyrettiklerinin farkına vardılar!

8 — Elli yıllıkların jübilesi münasebetile, birçok muhterem ihtiyarlar, elli yıl evvel nasılsa bir gazetede bir yazılarının çıktığını hatırlıyabildiler.

9 — Aldığı aylığı işçiye yatıran birçok akşamcılar, içki fiyatlarının üç dört misli artması üzerine, zarurî bir surette kendine gelerek evlerindeki çoluk, çocuğu düşünmeye koyuldular.

10 — Münevverlerimiz arasında, mebusluktan başka, güzel gayelerin bulunduğunu fark edenler çoğaldı.

11 — Nüfusun çoğalması için evlilik, masrafın çoğalmaması için bekârlık lâzım geldiğini düşünen gençler, şimdi en münasip vaziyetin nişanlılık olduğuna karar verdiler!

MEBUSLUKTAN ÜMİT KESENLER:
Çocuk — Kolay gele baba, oyun mu oynuyorsun?
Baba — Yok yavrum, inme talimi yapıyorum!..

Kimse Duymasın

[Uluslararası bir askerlik şubesinde göz muayenesi yapılıyor. Muhtelif milletlere mensup kura efradı, birer birer, doktorun önünde geçit resmi yapıyor. Doktorla asker namzetleri arasında bu konuşmalar geçiyor.]

İlk önce bir İngiliz gelir; doktor sorar:

— Gözlerin sağlam mı?

— Şimdiye kadar başkalarından fazla yanılmadığıma bakılırsa sağlam.

— [Duvarda bir yeri göstererek] buradaki çivi deliğini görüyor musun?

— Müsaadenizle monoklumu takayım... [Takar] gördüm!

★

Onu bir Amerikalı takip eder; doktor yine sorar:

— Gözlerin sağlam mı?

— Gözlerim de, dişlerim de, ellerim de, ayaklarım da..

— Kâfi.. [Duvarı gösterir] bu deliği görüyor musun?

— [Cebinden dürbünü çıkararak] delik değil, bir mağara!

★

Bir İtalyan girer, doktor sualini tekrarlar:

— Gözlerin sağlam mı?

— [Telâşla] okadar değil, sayın doktor! Meselâ şu karşıki duvardaki çivi deliğini siz görüyorsunuz, değil mi? İşte ben onu göremiyorum!

★

Ufak tefek bir Japon peyda olur:

Doktor — Gözlerin sağlam mı? Şu deliği görüyor musun?

Japon — Siz kocaman bir sipere delik mi dersiniz?

★

Bir Alman girer:

Doktor — Şu deliği görüyor musun?

Alman — Kumandanım görüyorsa ben de görürüm!

★

Bir Rus girer:

Doktor — Şu deliği görüyor musun?

Rus — Emperyalistler görmüşse ben görmüyorum!

★

Bir Türk girer:

Doktor — Şu deliği görüyor musun?

Türk — Bir mavzer veriniz, kurşunu tam ortasına isabet ettiremezsem o zaman söyleyiniz!

★

HARP DAHA UZARSA:

Doktor — Daha ne duruyorsun, çabuk askerlik şubesine götür!..

İngiliz subayı — Bizim esirlerimiz tenis topu istemişler, siz ne istiyorsunuz bakalım?.

İtalyan esirleri — İmparatorluk tacı!..

MERAK BU YA!

Doktor profesör Mazhar Uzman, anlatıyordu:

— Meraklı bir adam, her ay bana telefonla soruyor: «Bu ay bir şey keşfettiniz mi üstat?» diye.

— Bari, adamı memnun edecek bir keşifte bulundunuz mu?

— Evet, bulundum: bu adamın mükemmel bir zırzop olduğunu keşfettim!

ANKARA MEKTUBU

(2 nci sayfadan devam)

muz çıplak olduğu için yağlar, güreş falan derken heba olup giderdi. Şimdi ilk önce sırtımızı kapatıyorlar ki, kursağımız da yağ görsün.

★

HER TARAF DOLU:

İki Ankaralı konuşuyor ve Ankarada bulunan Peyami Safa da dinliyordu:

— Sende kaç tane var?

— Bir.

— Bende iki..

Peyami merak etti:

— Ne o yahu, ay sonunda cebinizdeki paradan mı bahsediyorsunuz?

Atıldılar:

— Yok bayım yok, namzetliğini koymak için Ankaraya gelip evimizde oturan misafirlerden..

Zaparta

Geminin Namusu

ROMAN: HİKMET FERİDUN

— 27 —

Orkinos suratını buruşturdu:

— Bir kadına mahcup olmadansa yatıp ölmek daha iyi idi ama, neyse..

* * *

KARMELİTA VE GENÇ SÜVARİ ARASINDA:

Genç kaptan yatmadan önce gemiyi şöyle bir dolaşmak istedi. Harikulâde bir yaz gecesi içinde Afrika şilebi gümüşten bir denizi yararak ilerliyordu. Turgut kaptan kamarasına geldiği zaman bir rumba sesi işitti. Tuhaf şey.. Kendisi bir müddet evvel radyoyu elile kapatmıştı. Halbuki şimdi?..

Kaptan kamarasına girdiği zaman genç süvari Karmelitayi o gece yemekte giydiği ve yuvarlak omuzlarını, balmumundan dökülmüş hissini uyandıran ensesini, harikulâde göğsünü tamamile açıkta bırakan siyah dekolte elbisesile radyonun başında buldu.

Karmelita, diş macunu reklâmlarındaki insanları hatırlatan şaşılacak derecedeki beyaz dişlerini göstererek güldü:

— Affedersiniz kaptan.. dedi. Radyonuzda Mexico sitiyi dinlemeden yatamadım. Bilirsiniz ki, ben aslen Meksikalıyım. Siz hiç Meksikaya gittiniz mi?

Turgut:

— Hayır, diye cevap verdi.

Bunun üzerine Karmelita atıldı:

— Ah Meksika... Rumba ve marimba memleketi. Bazıları bu rumbayı pek deli baş bir musiki addederler. Fakat rumbada nostalji, rumbada işve, rumbada aşk vardır.. Öyle değil mi kaptan?

Genç kadın bu «öyle değil mi kaptan?» sözünü o tarzda candan ve o derece ılık bir sesle söylüyordu ki, kaptan kendi kendine: «hayatımdaki en garip seferim bu... İki genç kadın.. ikisi de biribirinden güzel. Lâkin bu İspanyol da pek ateşli galiba», diye düşünüyordu.

Radyoda İspanyolca «çok, çok, pek çok..» isimli rumba çalıyordu. «Senden hoşlanıyor muyum?», «sana bayılıyor muyum?», «seni seviyor muyum?» sözlerinden sonra ayni meşhur nakarat geliyordu: «Çok, çok, pek çok!».

Karmelita İspanyol kadınlarına mahsus o yarı kalın ve gayet sıcak sesle radyodaki şarkıyı söylemiye başladı:

«Senden hoşlanıyor muyum?»
«Sana bayılıyor muyum?»
«Seni seviyor muyum?»
«Çok, çok, pek çok...»

Fevkalâde güzel söylüyordu. Hele ağzından o «çok, çok pek çok..» sözü alevden bir mısra halinde çıkıyordu.

«Sana bayılıyor muyum?»

Suali ise, kaptanın tam göz bebeklerinin merkezine bakarak söyleniyordu.

Turgut, masanın üzerinde bir likör şişesi görünce büsbütün şaşırdı. Bu şişe, hele şu iki kadeh de nereden çıkmıştı?

Kadın onun bakışlarının mânasını anladı:

— Ben likörsüz seyahat edemem kaptan.. Denizde muhakkak bol bol içmeliyim. Söyledim size değil mi? Kadehleri ise Hamsi kaptandan tedarik ettim. Bir likör içmez misiniz? Bu tarçınlı, zencefilli, insanın kanını ateşliyen, içine çılgınlıklar veren bir likördür.

Zencefil likörü.. Onu Fasta, Kazablankada yapıyorlar. Bir tane alırız.

Kaptan gülümsedi:

— Teşekkür ederim. Gemi hareket halinde iken alkollü hiç bir içki alamam!..

— Fakat bu içki değil ki.. Zencefil likörü..

Kaptanın içmemek hususundaki ısrarını görünce bu sefer elini onun omuzuna attı:

— Emin olunuz ki, alkollü değil!.. Bir tek damla alkol yok bunun içinde. Yalnız zencefilli ve tarçınlı, galiba içinde biraz da karanfil var..

Böyle söyliyerek kaptana büsbütün sokuldu ve:

— Ne olur? Benim hatırım için.. dedi.

Bu iki küçük, kısa cümleyi tatlı bir günah işliyormuş gibi yavaş söylüyordu. Sanki onu işitecek başka birisi vardı. Ve Karmelita bu sözleri gizlice fısıldıyordu.

Genç kadın likör kadehini doldurmuştu. İnce uzun, tırnakları koyu renkte boyalı parmakları bu kadehi süvariye uzatıyordu. Kaptan «alkolsüz!» diye kendisine verilen bu küçük kadehi aldı. Eğer içmese belki de Karmelita daha hararetli ve daha samimî bir tarzda ısrar edecekti. Bunun için zencefil, tarçın ve karanfilden yapılmış bu acayip şark likörünü bir hamlede dikti. Boğazından küçük bir ateş toparlağı yuvarlanıyormuş gibi oldu. Bu mu alkolsuz içkiydi? Bu ha?..

Karmelita şeytan şeytan gülüyordu:

— Nasıl, benim içkim? Harikulâde değil mi?

Kaptan şimdi bu, dünya mikyasında macera düşkünü kadının karşısında âdeta toy bir çocuk gibi kalıyordu. Her zaman alkol kendisine pek okadar tesir etmediği halde bu küçük kadeh onda acayip bir değişiklik yapmıştı. Bu alkolsuz diye verilen zencefilli tarçınlı, ve karanfilli içkiden bir iki kadeh daha içmek istiyordu. Karmelita onun arzularını gözlerinden okudu ve kadehini hemen doldurdu.

Radyoda İspanyolca rumbalar devam edip duruyordu. Ve şimdi genç kadın derin bir memleket hasreti içinde imiş gibi bu rumbalarla yerinde duramıyacak bir hale gelmişti.

Tatlı bir çakırkeyflik içinde bütün şarkıları tekrarlıyor ve onların en manidarlarını, en ateşlilerini, hattâ açık saçık olanlarını kaptana tercüme ediyordu.

En son rumbanın mânasını da kaptanın dizinin hemen dibine oturarak şöyle anlatmıştı:

«Engin denizlerin ortasında kaybolsak, ve üzerinde yalnız ay ışığının dolaştığı kimsesiz bir adada yapayalnız kalsak.. Bilmiyorum, o zaman da yine böyle naz eder misin?»

Bunu söylerken genç kadın gıdıklanıyormuş gibi gülüyor ve gözlerini süzerek şarkının tercümesine şöyle devam ediyordu:

«Etrafımızda yalnız vahşî ormanlar olsa, ve geceleri delirmiş dalgaların gürültüsünden başka hiç bir şey işitilmese.... Vahşî tabiat bizi biribirimize sokulmıya mecbur etse.. bilmiyorum, o zaman da yine böyle naz eder misin?»

Kaptan da gülüyordu. Şarkı hoşuna gitmişti. Yalnız radyodaki müzik durmadan devam ediyordu. Ve Karmelita her mısrai tercüme ettikçe genç süvariye biraz daha sokuluyordu.

İşte en son yaptığı tercüme:

«İnsanlar bizi, bu kimsesiz adanın üstünde tamamile unutsalar.. seneler böyle geçse ve üstümüzde başımızdaki bütün kumaşlar pıllım pıllım eriyip dökülse.. ve biz iki ilk insan kr

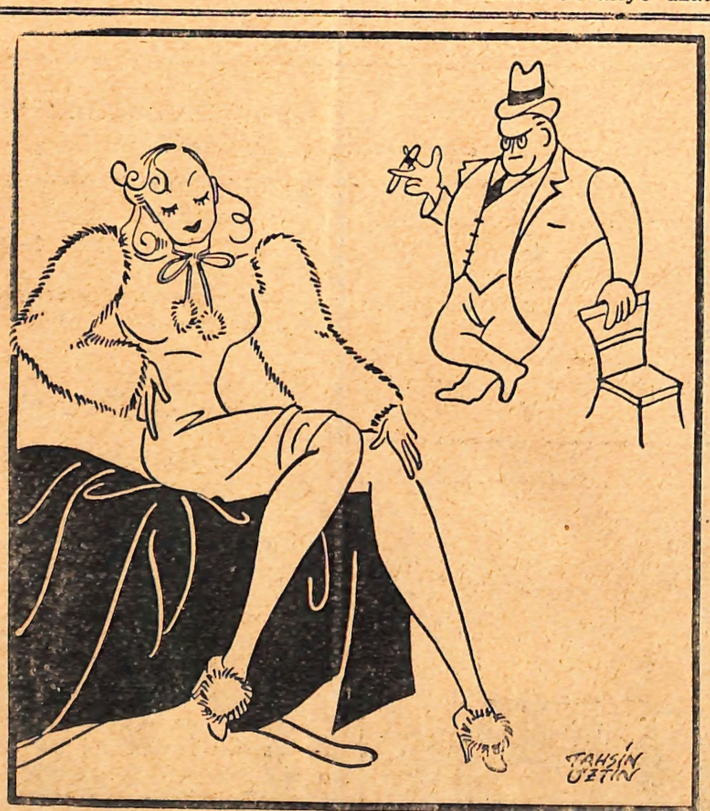

— **Evlenmeden evvel bana hayalim, servetim, gözbebeğim diyordun, şimdi ne oldu?..**

— **Ne olacak, hayalim hakikat oldu, servetim kalmadı, gözüm de açıldı!..**

yafetinde vücutlarımızı ısıtmak için kızğın kumların üzerine uzansak.. bilmiyorum, o zaman da yine böyle naz eder misin?»

Kaptan bu sefer kahkahalarla güldü:

— Güzel şarkı! diye mırıldandı.

Karmelita ilâve etti:

— Evet.. Hem öyle bir şarkı ki, hakikat haline girmesi için bir deniz kazasının olması kâfi. Meselâ «Afrika» müthiş bir fırtınada batıyor.. ve..

Turgut onun sözünü kesti:

— Allah göstermesin!..

Karmelita hayali bozulmuş bir insan tavrı ile farkında olmadan Turgudun diz kapağının üstüne bir yumruk attı:

— Nafile.. siz çılgınlığın, deliliğin büyük zevkine varmamışsınız azizim. Bu şarkıyı yaşamak için dünyanın en büyük çılgınlıklarına gözümü kırpmadan atılabilirim, buna emin ol.. Çılgınlık!..

Hayatta bundan daha güzel ne var ki?

Turgut, bu yanında iki ayaklı bir cephane deposu gibi her an patlamıya, her an alevlenmiye hazır ateşli kadını, dakikadan dakikaya tehlikeli buluyordu.

* * *

«O ZAMAN DA YİNE BÖYLE NAZ EDER MİSİN?»

Yıldız, bu gece bir taraftan öteki tarafa dönüyor, fakat bir türlü uyuyamıyordu. Afrikadaki kamarası ilk defa dar, kasvetli, sıkıntılı, hattâ mezar gibi geliyordu.

Buradan çıkmak, biraz temiz hava almak, dolaşmak istiyordu. Daha şimdiden yastığı terden hafifçe nemlenmişti.

Yerinden kalktı, geceliğinin üzerine bir pardösü attı. Dışarıya çıktı. Bu gece kordonda lâmba yanmıyordu. Güverteye doğru uzanan merdivenin üst basamaklarına, yarısına kadar ay ışığı vurmuştu. Yukarıdan hafif, tatlı bir rüzgâr esiyordu. Vakit gece yarısına yakındı.

Prenses, eteklerini havalandıra havalandıra yukarıya çıktı. Bu garip seyahatı esnasında uykusu kaçtığı her zaman böyle yapıyordu. Güverteye çıkar, denizi, suları, mehtabı seyreder, bunların karşısında tatlı tatlı esner ve nihayet yavaş yavaş uyurdu.

Bu sefer de öyle yaptı. Dünyanın en tuhaf maceralarından biri olan şu seyahatı düşünüyordu. Kaptanı düşünüyordu, Karmelitayi düşünüyordu. Afrika şilebini ve onun yakında İstanbula varacağını düşünüyordu. Ve en garibi bütün bu düşünce bolluğu içinde de genç kız bir türlü ne düşüneceğini bilmiyordu.

Bir aralık kulağına hafif bir radyo sesi geldi. Başını kaldırıp baktı. Kaptan kamarasında ışık vardı. Demek henüz Turgut yatmış değildi. Lâkin biraz sonra radyo sesi sustu, ve kamaranın kapısı açıldı.

Kaptan köprüsünde iki gölge belirmişti. Yıldız bunları derhal tanıdı. Biri kaptan, öteki de Karmelita idi. Genç kadın merdivenleri inerken:

— Arkası var —

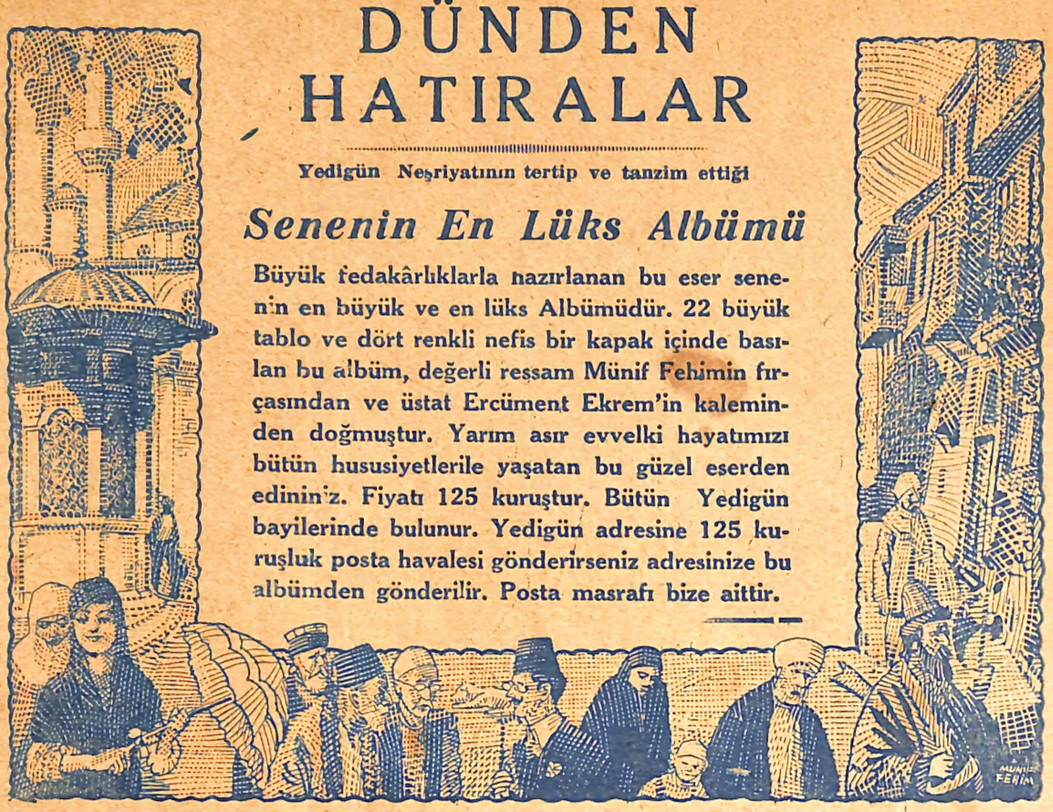

DÜNDEN HATIRALAR

Yedigün Neşriyatının tertip ve tanzim ettiği

Senenin En Lüks Albümü

Büyük fedakârlıklarla nazırlanan bu eser senenin en büyük ve en lüks Albümüdür. 22 büyük tablo ve dört renkli nefis bir kapak içinde basılan bu albüm, değerli ressam Münif Fehimin fırçasından ve üstat Ercüment Ekrem'in kaleminden doğmuştur. Yarım asır evvelki hayatımızı bütün hususiyetlerile yaşatan bu güzel eserden edininiz. Fiyatı 125 kuruştur. Bütün Yedigün bayilerinde bulunur. Yedigün adresine 125 kuruşluk posta havalesi gönderirseniz adresinize bu albümden gönderilir. Posta masrafı bize aittir.

HAYATLARI ESERLERİ

YAZAN
İbrahim Alâettin Gövsa

Her kütüphanenin süsü olan bu nefis eseri edinmelisiniz.

Fiatı 50 Kuruş

Bütün bayilerden ve kitapçılardan isteyiniz!

YEDİGÜN NEŞRİYATI

Çocuk KİTAPLARI

YEDİGÜN TARAFINDAN ÇIKARILAN 8 KİTAPLIK BU SERİYİ BAYİLERDEN VE KİTAPCILARDAN ARAYINIZ

1. Küçük Doktor
2. Hoca Reisin Oğlu
3. Yeşil Canavar
4. Attilâ Avrupada
5. Cesur Kaptan
6. Yılmazla Korkmaz
7. Üçler Kampı
8. Denizlerin Altında

HER KİTAP 10 KRŞ.

Karikatür

TOMBUL TEYZE MEBUS İNTİHABINDA:

Tombul Teyze — Yirmi bin kişiye bir mebus düşüyormuş..

— Fena değil karıcığım, demek sen tek başına rey versen ben mebus çıkabileceğim!..

Üçüncü "TOMBUL TEYZE,, Albümü Çıkıyor

(Tombul Teyze) nin üçüncü albümü basılıyor, yakında çıkacaktır. Sayın okuyuculardan gördüğü emsalsiz rağbete karşı (Tombul Teyze) bu albümünü birçok renkli resimlerle süslemiştir. Baştan başa neşe ve kahkaha mevzuu olan ve çok mahdut sayıda basılacak olan bu nefis albümü sabırsızlıkla bekleyiniz.

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S.

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası